

**NORA
FRIDRICHOVÁ**
ALEŠ ROZEHNAL

ZÁKULISÍ
TELEVIZE,
KTERÉ DIVÁCI
BĚŽNĚ NEVIDÍ

MIMO ZÁZNAM

s Norou Fridrichovou

C P R E S S

Mimo záznam s Norou Fridrichovou

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Nora Fridrichová, Aleš Rozehnal

Mimo záznam s Norou Fridrichovou – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MIMO ZÁZNAM

s Norou Fridrichovou

MIMO ZÁZNAM

s Norou Fridrichovou

NORA FRIDRICHOVÁ
ALEŠ ROZEHNAL

© Nora Fridrichová, 2026
© Aleš Rozehnal, 2026

ISBN v tištěné verzi 978-80-264-6091-6
ISBN e-knihy 978-80-264-6106-7 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-264-6107-4 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-264-6105-0 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

Diance, Mariance a Robertovi. Jste to nejcennější, co ve svém životě mám.

ÚVOD

Česká televize je zvláštní instituce. Platí ji všichni, skoro každý ji kritizuje a málokdo přesně ví, jak funguje. Připomíná vzdáleného příbuzného, kterého si nikdo nevybral, ale všichni ho mají doma. Dokáže být otravná, trapná i výjimečná a ve chvíli, kdy se objeví snaha ji oslabit nebo zrušit, bývá náhle bráněna jako poslední rodinné stříbro.

Je to místo, kde se ideál veřejné služby každodenně střetává s politickou realitou. Kde se vysoká slova o demokracii lámou o rozpočtové škrty, provozní rutinu a nekonečné porady o tom, co ještě projde a co už je „moc“. Kde se novinářská etika potkává s velmi obyčejnou otázkou, jak zaplatit složenky a hypotéku.

Ve skutečnosti je Česká televize jedním z nemnoha veřejných prostorů, kde se někdo systematicky ptá politiků způsobem, který jim není příjemný. Kde se připomíná, že moc není nárok, ale půjčka. A kde se občas nahlas řekne to, co se jinde říká jen potichu v kuloárech, po telefonu nebo za zavřenými dveřmi.

Tuto knihu jsem nezačal psát jako nezúčastněný pozorovatel. S Norou Friedrichovou se znám dlouhou dobu. Znal jsem ji i mimo obrazovku v situacích, které se do vysílání nedostanou, ale které rozhodují o tom, jak bude reportáž nakonec vypadat.

Zároveň kniha nevznikla jako obhajoba. Nevznikla ani jako portrét, který by měl někoho idealizovat. Vznikla proto, že příběh Nory, pořadu *168 hodin* a jeho konce není možné pochopit bez kontextu, který se do jednotlivých reportáží nevejde.

Nora Fridrichová není symbol. Je to novinářka se všemi silnými i slabými stránkami, které tahle profese přináší. Právě proto je její příběh zajímavý. Je totiž konkrétním příkladem toho, jak v českém prostředí funguje střet mezi novinářskou a mocí.

Nora osmnáct let každou neděli večer připomínala, že politika není dojná kráva a stát není rodinná firma. Že zákon není doporučení a odpovědnost není marketingový pojem. Že když někdo krade, nemá se mu říkat „kontroverzní politik“, ale zloděj. A když někdo lže, není to „výrazná osobnost“, ale prostě lhář.

Pořad *168 hodin* nebyl jen televizní formát. Byl to týdenní audit české moci. Bez výjimek, bez kamarádkých slev, bez pochopení pro „složitou politickou situaci“. Každou neděli připomínal, že veřejná funkce není licence na beztestnost a veřejné peníze nejsou kapesné.

Byl to pořad, který politici neměli rádi, ale dívali se na něj. Kritizovali ho, ale také z něj často citovali. Rozčiloval je víc než cokoli jiného, protože je ukazoval takové, jací byli. Bez make-upu, bez tiskových mluvčích a bez pečlivě napsaných prohlášení.

Když tedy v létě 2024 přišla zpráva, že *168 hodin* končí, nešlo jen o programovou změnu. Nebylo to rozhodnutí o jednom pořadu. Byla to zpráva o tom, že někomu dlouhodobě vadilo, že se redakce k tématům vrací, že si pamatuje staré kauzy, že pracuje s archivem a spojuje jednotlivé příběhy do souvislostí, které nejsou pohodlné a špatně se vysvětlují jednou větou na tiskové konferenci.

Stejně tak tato kniha není jen knihou o Noře Fridrichové. Je knihou o prostředí, v němž se politická moc prolíná s mocí ekonomickou. O médiích, která mají kontrolovat, ale sama se stávají terčem. A o zemi, která se stále učí rozlišovat mezi výkonem moci a jejím zneužíváním, mezi chybou a systémem, mezi náhodou a vzorcem chování.

Vznikla z přesvědčení, že paměť je veřejná služba. Že některé příběhy nelze uzavřít tiskovou zprávou a že některé otázky je nutné klást znovu, i když už na ně všichni odpověděli.

PROLOG

Středa, 24. července 2024

Mobil zazvonil krátce po poledni. Na displeji se objevilo jméno Petr Mrzena.

Nora Fridrichová telefon zvedla bez zvláštního očekávání. Bylo léto, pořad *168 hodin* měl prázdniny a redakce byla rozptýlená na dovolených. Veřejnoprávní televize v červenci obvykle řeší reprízy, nikoli zásadní rozhodnutí. Chodby Kavčích hor bývají poloprázdné, kanceláře zavřené, klimatizace hučí naprázdno a instituce působí dojmem, že sama sebe uložila k letnímu spánku.

Hovor začal zdvořile, téměř opatrně. Mrzena se ujišťoval, zda Noru neruší, zda má dovolenou, zda je v Praze. Pak jí ale oznámil, že má zprávu, kterou by s ní raději probral osobně. Nakonec ale mluvil po telefonu. Možná proto, že i jemu bylo jasné, že to, co jí chce povědět, se lépe říká na dálku.

Mrzena uvedl, že „krátce předtím mu generální ředitel Jan Souček oznámil, že od září nebude *168 hodin* zařazeno do programového schématu ČT1“. Vysvětlení bylo formulováno jazykem institucionální opatrnosti. Pořad prý „nezapadá do programové struktury“. Neodpovídá představám o publicistice, existují problémy s výkladem Kodexu České televize, jsou zde „spory“, o nichž Nora podle vedení „musela vědět“.

Formulace, které neříkaly vůbec nic konkrétního.

Reakce byla okamžitá a autentická.

„Nekecej.“

Mrzena pokračoval. Nevolał kvůli diskusi, ale proto, aby mohl rozjet celou mašinerii kolem ukončení pořadu. Zároveň navrhl osobní schůzku. Hovořil o dopadech na redakci, o lidech, o nutnosti „nějak to vyřešit“. Na přímou otázku, zda pořad končí úplně, nezazněla sice explicitní odpověď, přesto ale byla zřejmá. Pokud ho nevysílá ČT1 ani ČT24, pak je konec. Pořad bez obrazovky je jen archivní složka.

Pro Noru to byl šok. *168 hodin* mělo za sebou osmnáct let existence, osmnáct let nepřetržitého vysílání. Nikdy nezažilo pauzu delší než prázdniny. Nikdy nebylo odstaveno rozhodnutím jednoho managementu.

Mrzena schůzku navrhl hned na následující ráno. Nora souhlasila.

Po skončení hovoru chvíli seděla v tichu. Bylo to ono zvláštní letní ticho, kdy se Praha zpomalí, kanceláře se vyprázdňují a město působí, jako by na chvíli ztratilo paměť. Obyčejné letní dopoledne, jeden z těch dnů, kdy se nic dramatického neděje a město působí ospale, téměř lhostejně. Právě proto ten telefonát působil nepatřičně. Nezazvonil uprostřed krize ani po odvysílání dílu, který by vyvolal bouři. Přišel ve chvíli, kdy se zdálo, že je na všechno dost času. A možná právě v tom byl jeho skutečný význam. Rozhodnutí, která se dělají v tichu, nebývají dočasná.

Nové vedení České televize dospělo k závěru, že *168 hodin* už na veřejnoprávní obrazovku nepatří. Najednou prý redakce nezvládala základní novinářské principy, a Nora Fridrichová měla dokonce poškozovat dobré jméno České televize. Nikdo však nebyl schopen říct, čím konkrétně.

Kdyby to byla pravda, musela by Nora selhávat osmnáct let, protože tytéž principy novinářské práce zachovávala od samého počátku pořadu. Každý týden znovu, před očima statisíců diváků, pod dohledem šéfredaktorů, právníků i vedení. Přesto se to jako problém objevilo až ve chvíli, kdy se vedení televize stále více chtělo lísat k těm, o kterých se tušilo, že brzo převezmou moc ve státě. Nešlo o náhlé selhání Nořiny práce. Šlo o změnu toho, jak je Česká televize schopná této moci vzdorovat.

Za rozhodnutím stála čtveřice lidí, která nastoupila do svých funkcí na podzim předchozího roku: generální ředitel Jan Souček, ředitel zpravodajství a publicistiky Petr Mrzena, šéfredaktor Michal Kubal a jeho zástupkyně Aneta Snopová. Po necelých dvanácti měsících působení nového managementu byl pořad, který přežil několik generálních ředitelů, označen za nekompatibilní s představou veřejné služby.

V posledním roce své existence sledovalo *168 hodin* v průměru 539 tisíc diváků týdně. V českých poměrech jde o číslo, které se běžně neoznačuje za problém. Spíš naopak.

Popularita pořadu nebyla náhodná. *168 hodin* si vybudovalo pozici tím, že systematicky analyzovalo chování politické a ekonomické moci. Politici pořad neměli rádi, a pokud mohli, vyhýbali se mu. Některé reportáže vedly ke změnám zákonů, jiné pomohly obrátit konkrétní lidské příběhy lepším směrem. Pořad předkládal kontroverzní témata a diváci to oceňovali. A právě proto byl pro část politické elity dlouhodobě nepohodlný.

Pořad *168 hodin* se začal vysílat 10. září 2006. Tohle datum si Nora vždy pamatovala úplně přesně, a to hlavně z osobních důvodů. Na začátku téhož roku otěhotněla se svým tehdejším manželem Milanem, těhotenství ale na jaře skončilo. Ztráta byla hluboká a dlouhodobá. V létě zvažovala odchod z České televize. Tehdejší šéf zpravodajství Zdeněk Šámal a jeho zástupce Ondřej Neumann však přišli s návrhem nového pořadu.

Název vymyslela Zdeňkova žena Olga při domácím úklidu. *168 hodin*. Sedm dní po čtyřiaadvaceti hodinách. Shrnutí týdne. Nora tehdy netušila, že pořad v jistém smyslu zaplní prázdné místo po něčem, co mělo přijít a nepřišlo.

První díl začal zostra. Rozhovorem s Pavlou Topolánkovou, manželkou tehdejšího premiéra, kterou bulvár právě nacytal uprostřed manželské krize. Byl to první veřejný výstup k aféře. Ten den si Nora u stolu uvědomila, že je 10. září. Den, na nějž měla původně stanovený termín porodu.

Osobní tragédie, kterou prožila, zasáhla i její profesní život. O dva roky později skončila na terapii a přišla o manželství. Teprve nedávno se dozvěděla, že tehdy čekala syna. V roce 2024 by mu bylo osmnáct. Ve stejný okamžik skončil i pořad, který osmnáct let formovala.

Náhody mají v lidských příbězích zvláštní smysl pro symboliku. A někdy působí tak přesně, že člověk má pocit, jako by se uzavíral kruh, o jehož existenci neměl tušení.

DĚTSTVÍ POD POVRCHEM NORMALIZACE

Nora Fridrichová se narodila v roce 1977 v Pardubicích. Československo té doby bylo zemí plnokrevné normalizace: klidné navenek, sevřené uvnitř. Devět let po srpnu 1968 už většina společnosti věděla, kde jsou hranice možného, a naučila se v nich pohybovat. Politika se odehrávala mimo veřejnost. Veřejnost se odehrávala mimo politiku. Vládla zvláštní forma společenského konsenzu: o věcech podstatných se nemluví, o nepodstatných se mluví hodně.

Stát tehdy vedl Gustáv Husák, zároveň generální tajemník Komunistické strany Československa. Režim stál na loajalitě, kontrole a selektivních výhodách. Kdo nevyčníval, měl klid. Kdo vyčníval, byl sledován Státní bezpečností. Ve stejném roce vznikla Charta 77, morální výzva k dodržování lidských práv, která zůstala menšinová a tvrdě potlačovaná. Veřejně se o ní nemluvalo, ale šeptem se její jméno šířilo byty a kuchyněmi.

Život plynul pomalu a předvídatelně. Lidé chodili do práce, děti do školy, večer se sledovala televize. Veřejný prostor byl zaplněn frázemi o budování socialismu, ale skutečný život se odehrával v soukromí. Vtipy o politice kolovaly potichu. Strach nebyl hysterický, ale tichý a naučený. Nebyl to strach z okamžitého trestu, ale z dlouhodobých následků.

Kariéra se odvíjela od spolehlivosti, nikoli originality. Panelová sídliště rostla, byty byly standardizované, nedostatek zboží běžný. Lepší věci se sháněly přes

známé, západní výrobky představovaly sen a symbolické okno do jiného světa. Oficiální kultura byla uhlazená a opatrná, skutečné informace přicházely šeptem. Zprávy ze zahraničních stanic se poslouchaly večer pod dekou, aby to neslyšeli sousedé.

Škola učila poslušnosti a správným odpovědím. Děti se velmi brzy naučily rozlišovat mezi tím, co se říká nahlas, a tím, co se říká doma.

Rok 1977 byl časem stagnace a přizpůsobení. Neprojevoval se otevřený teror, ale systém, který odměňoval ticho a trestal vybočení. Země držela pohromadě zvykem.

Pro Nořin pozdější vývoj je však podstatnější hodnotový rámec rodiny než samotné místo narození. Vyrůstala v prostředí, které mělo k normalizačnímu režimu jednoznačně odmítavý postoj. V širší rodině nebyl nikdo členem Komunistické strany Československa, což v osmdesátých letech nebylo běžné a neslo to s sebou praktické důsledky: omezené kariérní možnosti, nepřímé tlaky, nutnost opatrnosti.

Antikomunismus zde nebyl formulován jako politická identita, ale jako samozřejmý způsob orientace ve světě. Bylo jasné, kde je lež, kde je moc a kde je vina. Malá holčička v takovém prostředí velmi brzy získávala schopnost číst realitu mezi řádky a rozlišovat mezi oficiálním jazykem a skutečností.

Rodina žila v tradičním uspořádání. Matka pracovala jako úřednice a otec jako číšník. Nora byla jedináček a její vztah k rodičům byl v dětství stabilní, ale výrazně asymetrický. Máma představovala centrální rodičovskou autoritu, organizační i emocionální osu rodiny. Táta byl přítomný a pečující, ale vzhledem k pracovnímu režimu méně zakotvený v každodennosti.

Významnou roli sehrávali prarodiče. Provozovali tenisové kurty v Pardubicích, které nebyly jen sportovním zařízením, ale i společenským prostorem – a také místem, kde malá Nora trávila velkou část dětství. Na kurtu se mísily pohyby, hlasy, smích i hádky, potkávali se tu lidé z různých vrstev.

Prostředí kurtů nabízelo kontakt s rytmem dne, který nebyl uzavřený do bytu nebo školy. Z dnešního pohledu šlo o místo, kde se holčička Nora přirozeně pohybovala mezi různými sociálními světy. Není bez zajímavosti, že se zde v té době pravidelně objevovali i lidé, kteří později vstoupili do povědomí široké veřejnosti, mimo jiné mladý Dominik Hašek se svou matkou.

Tenisové kurty měly vlastní řád, odlišný od školy i domova. Lidé se tu hádali nahlas, smáli se bez zábran a neřešili, kdo co řekl oficiálně. Pro dítě to bylo

prostředí, kde se konflikty nebalily do formulací a kde autorita nevycházela z funkce, ale z přirozeného respektu. Možná i tady Nora poznávala rozdíl mezi světem papírových pravidel a světem skutečného chování.

Rodina Noru vnímala jako inteligentní dítě, které se dobře učí. Současně však od samého začátku vykazovala výrazný temperament. Už na prvním stupni občas nosila domů poznámky. Nebyla problémová, ale byla hlasitá, rychlá, zvědavá.

Cesta do školy vedla mezi paneláky, kolem pískovišť a prolézaček s barvou oloupaného slunce. Do školy chodila většinou sama. Nikdo ji nevodil za ruku, nikdo se o ni nebál. Pardubice byly pomalé město a auta vzácná. Čas jako by patřil jen jí.

Škola byla místem řádu. Lavice, sešity, písmo psané podle vzoru. Ve třídě visel portrét prezidenta Gustáva Husáka, mapy světa a nástěnky s hesly, která děti četly, aniž by je skutečně vnímaly. Učitelé mluvili o vlasti, o práci, o kolektivu. Děti přikyvovaly, zapisovaly si, ale myšlenkami byly jinde. Důležitější bylo jít ven.

Hřiště byla plná dětí, které se znaly jménem i beze jmen. Hrál se na honěnou, na schovávanou, skákala se guma. Čas se neměřil, jen plynul.

Po škole následovala družina nebo návrat domů. Klíče visely na krku na provázku, byt byl tichý, ještě prázdný. Pak máma svolává rodinu k večeři. Televize se zapínala jen někdy, program byl krátký a vyhrazený.

Když bylo Noře deset, tento zajetý neměnný řád se ale narušil. Její matka byla hospitalizována s duševní nemocí. Bohužel v té době byla psychiatrická onemocnění silně stigmatizována a léčba měla výrazně represivní rysy. Znamenala dlouhodobé hospitalizace, elektrošoky, těžkou medikaci, minimální komunikaci s rodinou a téměř absolutní moc zdravotnického personálu nad pacientem.

Nora mámino zmizení z každodenního života přirozeně vnímala jako ztrátu. Čas hospitalizace se v paměti rozplynul do neurčité, nekonečné délky. Když se pak máma vrátila, desetileté holce se samozřejmě ulevilo, zároveň se ale musela srovnat s tím, že se nevrátila tatáž osoba.

Psychiatrická léčba v osmdesátých letech nebyla jen léčbou nemoci, ale i formou vytržení ze světa. Člověk zmizel z každodennosti, z rozhovorů, z rozhodování. Pro dítě to znamenalo nejen strach, ale i náhlé ticho, které se nedalo ničím zaplnit. Nikdo mu nevysvětloval, co se děje, protože se předpokládalo, že by to stejně nepochopilo. A tak se v dětské hlavě začalo skládat vlastní vysvětlení. A takové domněnky bývají často tvrdší než realita.

Psychická nemoc nebyla v osmdesátých letech tématem, o němž by se mluvilo. Naopak, byla spojena se studem, a tak si Nora velmi brzy osvojila mechanismus mlčení a skrývání.

Mlčení v této podobě ale nebylo slabostí. Šlo o formu kontroly: kdo mlčí, není zranitelný. Kdo nic neříká, nemůže být usvědčen z omylu ani z přehnaných emocí. Tahle dovednost se později hodila víc, než by si tehdy dokázala představit. Ve světě institucí se totiž často nemluví proto, aby se něco sdělilo, ale aby se něco zakrylo. A rozpoznat rozdíl je otázka praxe.

Zkušenost s matčinou nemocí měla i generační rozměr. Babička z matčiny strany se zhroutila poté, co byla neprávem obviněna, že v obchodě, kde pracovala, způsobila manko. Skončila v léčebně v Kosmonosích, a až později se ukázalo, že skutečný viník je někdo jiný.

Psychiatrická nemoc se tak v rodinném příběhu pojila s bezmocí jednotlivce vůči instituci a s fatálními důsledky systémového selhání. Kromě toho Nora vnímala rodové zatížení a bála se, že stejný osud může jednou potkat i ji samotnou.

Mámin pobyt v nemocnici pro Noru znamenal, že musela několik měsíců strávit u prarodičů na tenisových kurtech, protože táta pracoval na směny, často v noci. Bylo to bezpečné a podnětné prostředí, ale doma je doma.

Vedle osobní krize pokračovala Nořina vzdělávací trajektorie. Dostala se na jazykovou školu a byla vnímána jako nadané dítě.

Druhým zásadním mezníkem Nořina mládí byl listopad 1989. Bylo jí dvanáct let. Společenský zlom přesně zapadl do hodnotového rámce, v němž vyrůstala. A ideál novinářiny jako profese, která hledá pravdu, kontroluje moc a stojí na straně práva a spravedlnosti, se stal přirozeným vyústěním rodinné výchovy i osobní zkušenosti s bezmocí ve vztahu k systému.

Po základní škole nastoupila Nora na gymnázium a již v průběhu studia začala moderovat tok hudby v prvním soukromém pardubickém rádiu. Zde také poprvé potkala svého pozdějšího kolegu Václava Moravce, který v rádiu působil jako filmový kritik.

Při jejich dalším setkání působil Václav již jako asistent na Fakultě sociálních studií a k Noře se choval s kritickou ironií. Na vysokou cestu ale Nora nenastoupila hned po gymnáziu – na univerzitu se napoprvé nedostala, a tak odjela na jeden rok do Anglie pracovat jako au-pair.

MEZI ŠKOLOU A TELEVIZNÍM STUDIEM

Když se Nora vrátila z Anglie, nešlo o návrat domů v sentimentálním smyslu. Byla přijata ke studiu žurnalistiky a čekal ji život v Praze, ve městě, v němž nikdy předtím nežila a které se samo teprve učilo svobodě. Praha druhé poloviny devadesátých let byla hlučná, rozpínavá, rozkolísaná. Plná nových možností i slepých uliček, příslibů i přehnaných očekávání. Nadechovala se po dlouhé klinické smrti a s každým nádechem se měnila. A Nora do ní přesně zapadla.

Město působilo, jako by se snažilo dohnat vše, co zameškalo. Rychle, bez sebe-reflexe, často bez pravidel. Nadšení se mísilo s improvizací a improvizace se vydávala za odvalu. Pro mladého člověka to bylo vzrušující, ale zároveň matoucí prostředí. Nebylo jasné, co je skutečný posun a co jen hluk, který ho má připomínat.

Nora sice začala studovat žurnalistiku na Univerzitě Karlově a studium jí otevřelo dveře do světa médií, ale skutečná výuka probíhala jinde. V hospodách, klubech a bytech, kde se do rána mluvilo o politice, umění, drogách, svobodě a budoucnosti. Byla to doba nekonečných debat, cigaretového kouře, levného vína a pocitu, že je všechno možné. Novopečená studentka novinářiny žila bouřlivým studentským a bohémským životem, v němž se mísila intelektuální zvědavost s potřebou být u všeho důležitého.

Debaty nebyly vždy hluboké, ale byly intenzivní. Mluvilo se dlouho, často bez pointy, s přesvědčením, že hodnotou je už samotná otevřenost. Postupně se však

ukazovalo, že svoboda bez struktury se snadno mění v chaos a že mluvit o všem ještě neznamená něco skutečně sdělit. Tahle zkušenost byla důležitá, protože učila rozlišovat mezi řečí a obsahem.

Nora měla po určitý čas možnost pohybovat se na okraji drogové scény, která tehdy prorůstala pražským podzemím stejně samozřejmě jako hudba a alternativní kultura. Nebyla její součástí v užším slova smyslu – drogu nikdy nezkusila –, ale znala aktéry tohoto společenství, jejich jazyk i logiku. Věděla, kde se scházejí, o čem mluví, co je přitahuje. Byla pozorovatelkou a velmi brzy pochopila, že drogy nejsou v tomto prostředí jen osobní volbou, ale sociálním fenoménem, který formuje vztahy, ambice a dokáže být také destruktivní.

Pozorovat tuhle scénu zblízka znamenalo vidět, jak rychle se posouvají hranice. Co je dnes experiment, se zítra promění v rutinu. Co je dnes svoboda, se později stane nutností. Nebyl to svět romantického pádu, ale drobné každodenní eroze. Právě tahle zkušenost posilovala její odstup.

Možná už tehdy si podvědomě budovala instinkt reportérky. Schopnost být nablízku, ale zůstat stranou. Být uprostřed dění, a přitom si zachovat odstup. Nepropadnout iluzi sounáležitosti, která je často jen zástěrkou závislosti.

Rok 1998 znamenal zásadní zlom. Nora nastoupila do zahraniční redakce TV Nova, tehdy nejsledovanější české televize, která udávala tón celé mediální scéně. Bylo to prostředí dravé, rychlé a nemilosrdné. Zprávy se musely dělat okamžitě. Nebyl čas na váhání ani na pochybnosti. Kdo zaváhal, prohrál. Všechno se odehrávalo v tempu, které nenechávalo prostor pro slabost.

Jako dvacetiletá se stala součástí nejmocnějšího média v zemi. Nova nebyla jen televize, byl to životní styl. Televizní noviny sledovaly dva miliony lidí denně. Kdo se objevil na obrazovce TV Nova, byl vidět. Kdo tam pracoval, byl někdo. Hvězda. Značka.

Z novinářského hlediska byla Nova považována za něco podezřelého. Tato televize tu byla krátce a přinesla postupy ze zahraničí, které zde neměly tradici. Rychlé střihy, práce s emocí, tlak na diváka, který měl zůstat u obrazovky za každou cenu. Žádné dlouhé vysvětlování, žádná trpělivost. Příběh musel fungovat hned, jinak neměl význam.

Nora nastoupila do zahraniční redakce. Mnohé z toho, co se tam naučila, používá dodnes. A je paradox, že postupy, které byly tehdy kritizovány jako komerční a povrchní, se dnes považují za základní televizní gramotnost. Pomáhají udržet pozornost, vyprávět tak, aby tě někdo sledoval, mluvit jednoduše, aniž by to bylo hloupé. Jde o třicet let staré know-how, které pořád funguje.

V redakci potkávala lidi, kteří tehdy ještě nedosahovali ani zlomku své budoucí slávy. Prostředí bylo plné ambicí, soutěživosti a pocitu, že kdo se neprosadí dnes, zítra už nemusí dostat šanci. Tichá, mladá a nenápadná Lucie Borhyová byla pomocnou redaktorkou domácí redakce. Hvězdou se stala až později.

Editoři tlačili reportéry k věcem, které by jinde neprošly. Provakace nebyla výjimkou, nýbrž metodou. Nora dodnes vzpomíná na situaci při jedné z návštěv Hillary Clintonové v Praze. Svět tehdy žil sexuální aférou jejího manžela, prezidenta USA. Navíc se ukázalo, že v době první návštěvy Hillary Clintonové v Praze vedl její manžel intimní rozhovor se stážistkou Monikou Lewinskou. Editor proto Noru přesvědčoval, aby na první dámu vykřikla otázku, zda ví, co právě dělá Bill doma. Nešlo o novinářskou zvědavost, ale o laciný efekt, proto to neudělala. Nedostala se k paní Clintonové tak blízko a ani se o to nepokusila.

V redakci se učila řemeslu: jak psát stručně, jak myslet v obrazech, jak rozpoznat příběh v chaosu událostí. Každý den byl zkouškou, každý příspěvek malým soubojem s časem a konkurencí. Byla to tvrdá škola, ale účinná.

Tehdejší Nova byla zvláštní směsicí profesionality a chaosu. Na jedné straně moderní newsroom, satelity, zahraniční zpravodajství. Na straně druhé zákulisní politika, osobní ambice a střety, které neměly s novinářinou mnoho společného. Všichni cítili, že televize není jen médium, ale i mocenský nástroj a že ten, kdo ovládá obrazovku, ovládá příběh země.

Do života této televizní stanice však v roce 1999 zasáhl americký investor a držitel licence. CET 21 držela licenci na vysílání, zatímco CME prostřednictvím servisní společnosti zajišťovala financování, technické zázemí i samotný provoz TV Nova.

Aby mohla CME realizovat fúzi se sítí televizních stanic SBS, potřebovala licenci, kterou neměla. A její vlastníci se jí nechtěli vzdát. Vzájemné spory vedly k ukončení spolupráce a letitým soudním tahanicím.

Bouřlivé události roku 1999, které otřáslы celou televizní stanicí a rozdělily redakci na znepřátelené tábory, zasáhly i Noru.

Atmosféra houstla, loajalita se testovala, hranice mezi profesí a politikou se mazaly. Každý si musel vybrat stranu, často aniž přesně věděl, co která strana vlastně představuje.

V důsledku jednoho z vyústění tohoto konfliktu její kariéra v této komerční televizi skončila. Nora se totiž přiklonila na stranu CME a ta bez televizní licence vysílat nemohla. Byla to náhlá tečka za jednou z nejintenzivnějších kapitol jejího

života, která ji naučila rychlosti, odolnosti a schopnosti obstát v prostředí, kde se chyby neodpouštějí.

Byla to zároveň kapitola, která ji definitivně nasměrovala k novinářině jako celoživotní profesi. I když tehdy ještě netušila, jak dlouhá a klikatá cesta mediálním světem bude, věděla už, že z ní neuhne. A že pokud má novinářina dávat smysl, musí se dělat naplno. Bez alibi. Beze strachu.

TELEVIZNÍ KRIZE

V roce 2000 nastoupila Nora do České televize. Vstoupila do instituce, která se na venek tvářila stabilně, ale uvnitř už byla napnutá k prasknutí. Prakticky okamžitě se ocitla uprostřed událostí, které vešly do dějin jako televizní krize.

Skutečnost, že stála na straně rebelujících zaměstnanců, nebyla dána jen obavou o nezávislost médií, ale i její povahou a osobním kontextem. Jejím životním partnerem byl tehdy jeden z protagonistů stávkujících novinářů Patrik Kaizr. Konflikt tak pro Noru nebyl jen profesní, ale i bytostně osobní.

Televizní krize začala nenápadně, technicky. Rada ČT v prosinci 2000 zvolila nového generálního ředitele Jiřího Hodače. Jeho jmenování vyvolalo okamžitý odpor části redakce zpravodajství. Reportéři, editoři a moderátoři si Hodače pamatovali z jeho předchozího působení v čele zpravodajství a považovali ho za symbol manažerské neschopnosti. Současně se mezi novináři široce mluvilo o jeho blízkosti se světem politické moci.

Hodačův nástup proto nebyl vnímán jako běžná personální změna, ale jako politická operace. Redakce jej chápala jako pokus podřídit Českou televizi vlivu dvou nejsilnějších politických stran té doby, ODS a ČSSD, spojených opoziční smlouvou. A právě tento kontext byl klíčový.

Politické tlaky na Radu ČT i na samotnou Českou televizi existovaly od jejího vzniku. Novináři na ně byli zvyklí a naučili se s nimi žít. Odpověď na otázku, proč právě zvolení Jiřího Hodače vyvolalo tak masivní odpor redakce, veřejnosti i části politické scény, neleží v jednom rozhodnutí, ale v souběhu okolností,

které se tehdy poprvé sečetly do pocitu ohrožení samotné podstaty veřejnoprávního média.

Do té doby byly politické zásahy většinou vnímány jako tlak zvenčí. Zvolení Hodače toto vnímání narušilo. Nešlo už o tlak na instituci, ale o pocit, že politická moc vstupuje přímo do jejího řídicího mechanismu. Poprvé se objevilo přesvědčení, že nejde o test hranic, ale o jejich překročení. Tento rozdíl byl zásadní.

Spojily se tak dvě věci. Personální obsazení klíčové pozice člověkem, kterému redakce nedůvěřovala, a politická situace, jež budila dojem uzavření moci. Teprve tento souběh vytvořil výbušnou směs. Krize nebyla reakcí na jedno jméno, ale na signál, že pokud se nyní novináři nepostaví na odpor, příště už se nebude za co postavit.

Hodač se tak stal symbolem. Nikoli příčinou konfliktu, ale jeho katalyzátorem. Redaktoři získali pocit, že pasivita by znamenala konec autonomie. A právě proto odpor přerostl rámcem běžného pracovního sporu.

Kořeny televizní krize ležely v celospolečenské deziluzi z opoziční smlouvy, tedy dohody o spolupráci mezi ČSSD a ODS, která umožnila menšinovou vládu Miloše Zemana v letech 1998–2002. Smlouva řešila patovou povolební situaci, ale současně zásadně proměnila politickou kulturu.

Obě strany se před volbami prezentovaly jako nesmiřitelní rivalové. Jejich následná spolupráce proto vyvolala pocit zrady. Voliči ODS měli dojem, že jejich hlas byl zneužit, voliči menších stran nabyli pocitu, že byli z politické soutěže vytlačeni. Opoziční smlouva se stala definitivní tečkou za étosem listopadu 1989, založeným na představě otevřené a skutečné politické soutěže.

Z právně politického hlediska byl význam opoziční smlouvy mimořádný. Nešlo o porušení ústavy, ale o její faktické přetvoření bez změny textu. Demokratický režim zůstal formálně zachován, avšak jeho fungování se proměnilo. Vznikl mocenský kartel dvou dominantních aktérů, kteří neutralizovali vzájemnou soutěž a oslabili kontrolní mechanismy.

Opozice se zavázala tolerovat vládu, aniž by usilovala o její pád, a tím se vzdala své základní ústavní role. Kontrola vlády se stala procedurou bez reálného sankčního účinku. Politická odpovědnost se přesunula od veřejnosti k partnerovi smlouvy. Demokratická soutěž byla nahrazena řízenou konkurencí.

Tento posun měl dlouhodobé důsledky. Oslabil důvěru veřejnosti v politické strany jako nositele hodnot a posílil vnímání politiky jako techniky moci. Připravil půdu pro personalizaci politiky, marketing a nástup aktérů,

kteří mohli přesvědčivě tvrdit, že mezi tradičními stranami neexistuje skutečný rozdíl.

Zároveň je však nutné dodat, že realita opoziční smlouvy byla složitější, než jak byla vnímána. Výsledky voleb v roce 1998 ukázaly, že voliči si přáli rozdělení moci mezi levici a pravici. Vztah ČSSD a ODS navíc v praxi neznamenal automatickou spolupráci. ODS často hlasovala proti vládním návrhům a řada klíčových zákonů neprošla právě kvůli jejím hlasům.

Přesto silně rezonoval pocit, že se rozhodování přesouvá z parlamentu do zákulisí. Politická jednání se odehrávala na půdě stranických sekretariátů a parlament se v očích veřejnosti měnil v instituci, která spíše schvaluje již hotová rozhodnutí. A právě tento vjem odcizení byl podhoubím televizní krize.

Televizní krize na přelomu let 2000 a 2001 byla otevřeným střetem o to, kdo má kontrolu nad Českou televizí – zda redaktoři, nebo vedení dosazené na základě politických dohod. Krizi odstartovalo jmenování generálního ředitele Jiřího Hodače Radou ČT v prosinci 2000.

Část redakce zpravodajství jeho nástup okamžitě odmítla z přesvědčení, že jeho jmenování je výsledkem politické dohody v kontextu tehdejší opoziční smlouvy mezi ČSSD a ODS.

Situace se vyhrotila ve chvíli, kdy Jiří Hodač jmenoval novou šéfkou zpravodajství Janu Bobošíkovou. Tě se nepodařilo redakci efektivně řídit, a tak začala budovat paralelní strukturu řízení a připravovat vlastní zpravodajské vysílání. V tom okamžiku se konflikt proměnil v praktický boj o obrazovku.

Redaktoři zpravodajství obsadili newsroom a zahájili faktickou okupační stávku, aby udrželi kontrolu nad vysíláním. Vysílali vlastní zpravodajství, opřené o přesvědčení, že brání nezávislost instituce.

Současně začala vysílat i Jana Bobošíková se svým týmem. Krize se tím zevnitř instituce přesunula na veřejnost. Na podporu stávkujících novinářů se konaly demonstrace, zejména na Václavském náměstí, kde se scházely desítky lidí. Veřejnost konflikt nevnímala jako interní spor, ale jako pokus politické moci ovládnout veřejnoprávní médium.

Krize České televize skončila rezignací Jiřího Hodače a následně i pádem celé Rady ČT. Událost se stala symbolem obrany veřejnoprávních médií proti politickému ovládnutí. Nebyla to jen epizoda mediálních dějin, ale strukturální zlom, který na dlouhou dobu určil, jak bude v Česku chápána role veřejnoprávních médií.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Mimo záznam s Norou Fridrichovou***.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.